

Ook als starter kun je rekenen op je accountant.

Praktische gids voor startende ondernemers

Nederland rekt op zijn accountants.

The logo for the Nederlandse Bond van Accountants (NBA) consists of a white horizontal bar above the letters 'NBA' in a white, sans-serif font.

INTRO

Gefeliciteerd met het starten van jouw onderneming! In dit boekje behandelen we de belangrijkste onderwerpen die de meeste startende ondernemers in de begindagen van hun bedrijf tegenkomen. Hoe zit het nou precies met btw? Wat moet er allemaal in mijn administratie staan? En waarom hoor ik ondernemers altijd praten over een schoenendoos?

Dit boekje is zo opgezet dat je snel en in duidelijke taal de informatie kunt vinden die jij nodig hebt om je startersperiode goed door te komen.

Het boekje bestaat uit twee delen. Deel 1 bevat een overzicht van de verschillende zaken die jij als starter zelf moet weten.

Deel 2 legt uit welke zaken je aan een accountant kunt overlaten. Het is namelijk zeker niet zo dat accountants alleen bedoeld zijn voor grote bedrijven; accountants zijn de perfecte kennispartner voor alle soorten starters. Juist het inschakelen van een accountant in de beginperiode van jouw bedrijf geeft je een solide basis voor verdere groei, en het vertrouwen dat alles goed is geregeld.

We behandelen in dit boekje niet het kopen en/of voortzetten van een bestaand bedrijf. Het spreekt vanzelf dat je ook hiervoor terecht kunt bij een accountant.

DEEL 1

WAT MOET JE ZELF WETEN
OVER ONDERNEMEN?

1 BTW (OMZETBELASTING)

Btw staat voor 'Belasting over de Toegevoegde Waarde'. Deze belasting wordt ook omzetbelasting genoemd. Over bijna alle leveringen en diensten van ondernemers wordt deze belasting geheven.

In dit hoofdstuk:

- Het btw-nummer
- Btw vermelden op jouw factuur
- Btw terugkrijgen - voorbelasting
- Vrijstellingen van btw
- Verschillende btw-tarieven

BTW-NUMMER

Bij het inschrijven van je onderneming in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel ontvang je een voorlopig btw-nummer. Na een paar dagen stuurt de Belastingdienst het definitieve nummer.

Let op:

Vanwege nieuwe privacywetgeving krijgen bestaande eenmanszaken per 1 januari 2020 een nieuw btw-identificatienummer, omdat in het oude nummer het sofinummer van de ondernemer staat. Het oude btw-nummer is nog wel nodig voor communicatie met de Belastingdienst.

BTW VERMELDEN OP JOUW FACTUUR

Het nieuwe definitieve nummer moet je op al je facturen vermelden. De meeste ondernemers vermelden dit bovenaan of onderaan hun factuur, bijvoorbeeld onder de adresgegevens van de onderneming. Heb je een website en/of een webshop, dan moet ook op die website het btw-nummer te vinden zijn. Je hebt het nummer ook nodig wanneer je btw-aangifte doet. De Belastingdienst bepaalt of dat per maand of per kwartaal moet.

Over elk bedrag dat je aan iemand factureert reken je btw, tenzij je een vrijstelling van de Belastingdienst hebt. Wanneer je btw aan een zakelijke klant berekent zijn er een aantal eisen waaraan jouw factuur moet voldoen. Deze kun je vinden

op de website van de Belastingdienst¹. Zo moet het bedrag exclusief btw en het btw-bedrag uitdrukkelijk apart worden vermeld. Voor de detailhandel geldt dat je alleen een factuur hoeft te geven als de klant er om vraagt of dat je weet dat hij of zij ondernemer is.

Wanneer je een factuur ontvangt waarvan je de btw wilt aftrekken, moet je ook opletten of de rekening aan alle eisen voldoet (bijvoorbeeld of jouw bedrijfsnaam er juist opstaat) en of de factuur ook van een bedrijf met een btw-nummer afkomstig is. Alleen tankbonnen mogen zonder het vermelden van je bedrijfsnaam worden afgegeven als er via de bankrekening van je bedrijf is betaald.

BTW TERUGKRIJGEN - VOORBELASTING

Wanneer je een ondernemer bent, dan doe je soms investeringen in je bedrijf. Vaak betaal je over je aankopen dan btw, omdat jouw leveranciers die in rekening brengen. Die btw heet in dat geval 'voorbelasting' en die kun je bij je aangifte omzetbelasting aftrekken van de btw die je zelf in rekening hebt gebracht bij jouw klanten.

Ook als je kleine aanschaffingen doet kan je de eventuele btw terugvragen.

TIP

Hou er rekening mee dat, wanneer je veel btw terugverwacht, bijvoorbeeld vanwege de investeringen bij de start van de onderneming, dit geld pas enkele weken na de eerste aangifte retour komt. Je moet het dus voorschieten.

Bij aankopen van particulieren (bijvoorbeeld via marktplaats.nl) kun je geen btw aftrekken. Ook op een particuliere auto die je via een autobedrijf koopt kun je geen btw terugvragen. Wel is er een aparte 'margeregeling' voor bijvoorbeeld de in- en verkoop van particuliere auto's. U draagt dan btw af over het verschil tussen de inkoopprijs en de verkoopprijs van een auto.

¹ Ga naar: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/administratie_bijhouden/facturen_maken/factuuereisen/factuuereisen

VRIJSTELLING

Niet alle leveringen en diensten zijn belast met btw. Er zijn diverse vrijstellingen, bijvoorbeeld:

- Verzekeren
- Gezondheidszorg
- Onderwijs
- Kinderopvang

Op de website van de Belastingdienst² vind je alle vrijgestelde branches. Daarnaast is het vanaf 2020 mogelijk om een btw-vrijstelling aan te vragen als de te verwachten omzet minder is dan € 20.000 per jaar.

TIP

Als je een btw-vrijstelling hebt mag je ook geen btw aftrekken en terugvragen. Daardoor kan het vragen van een vrijstelling in het eerste jaar, wanneer er meestal veel investeringen worden gedaan, ongunstig zijn.

PERCENTAGES

In Nederland is op dit moment 21% het normale btw-tarief. Daarnaast is er ook een zogenaamd laag tarief van 9%. Enkele voorbeelden die vallen onder het lage tarief:

- Voedingsmiddelen
- Agrarische goederen
- Geneesmiddelen en hulpmiddelen
- Kunst en antiek
- Boeken en bladen³
- Het repareren van fietsen en schoenen
- Diensten van kappers
- Werkzaamheden aan woningen

Een volledig overzicht vind je ook op de website van de Belastingdienst⁴. Sommige ondernemingen hebben te maken met verschillende tarieven. Dat kan bijvoorbeeld wanneer je niet alleen schoenen repareert, maar ze ook verkoopt. Dan moet je over de verkochte schoenen 21% btw afdragen en over de reparaties 9%.

² Ga naar: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/tarieven_en_vrijstellingen/vrijstellingen/vrijstellingen

³ Voor digitale uitgaven geldt in 2019 nog het hoge tarief. Naar verwachting is in 2020 het lage tarief van toepassing?

⁴ Ga voor de lijst met goederen met een 9%-tarief naar: https://belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/tarieven_en_vrijstellingen/goederen_9_btw/goederen_met_9_btw

2 DE ADMINISTRATIE

In dit hoofdstuk leggen we het belang van een goede administratie uit. Dit is niet alleen nodig voor de belastingaangiften, maar ook voor jouw eigen inzicht in je financiën. Daarnaast geven we globaal de gevolgen weer voor de inkomstenbelasting en de mogelijke extra aftrekposten. Tenslotte tippen we even de extra verplichtingen van de BV aan.

In dit hoofdstuk:

- Wat hoort bij de administratie?
- Hoe kan ik die bijhouden en wat heb ik er aan?
- Belasting bij eenmanszaak en vof
- Auto van de zaak
- Werken vanuit huis of bijgebouw
- Belasting en jaarrekening van een BV

Iedere ondernemer is wettelijk verplicht om een administratie bij te houden. Daarnaast heeft een ondernemer die btw in rekening brengt extra verplichtingen om de btw-aangifte goed te kunnen doen.

Het begint er eigenlijk mee dat alle papieren en bestanden die met het bedrijf te maken hebben minstens 7 jaar moeten worden bewaard. Dit geldt niet alleen voor rekeningen en bonnetjes, maar ook voor bijvoorbeeld bankafschriften, contracten, verstuurde en ontvangen post en e-mails, agenda's en eventuele rittenadministraties.

Veel ondernemers stopten vroeger al hun bonnetjes en facturen in een schoendoos, waarmee ze dan eens per jaar langs gingen bij hun accountant, die dat vervolgens netjes in de administratie verwerkte. Tegenwoordig staat de Belastingdienst echter toe dat je bonnetjes en facturen digitaal bewaart. De meeste accountants en ondernemers gebruiken daarvoor hun boekhoudsoftware, waarmee je bonnetjes en facturen meestal via een app op de telefoon kunt inscannen en meteen in de administratie kunt verwerken.

TIP

Open een zakelijke bankrekening en zorg dat je 7 jaar de afschriften kunt downloaden of download ze en sla ze zelf op (printen kan natuurlijk ook).

Het voordeel van een zakelijke bankrekening is dat jouw privébetalingen en de zakelijke betalingen gescheiden zijn, waardoor het aantal te boeken posten veel lager is. Gebruik wel de juiste bankpas op het juiste moment en betaal geen privé-uitgaven met de zakelijke bankpas. Je kunt maandelijks een bedrag overmaken naar je privérekening om daarmee privélasten te betalen.

Werk zo min mogelijk met kasgeld. Wanneer je per bank betaalt en ontvangt, is je bankafschrift al een basis voor de boekhouding. Indien je toch met kasgeld moet werken, zorg dan dat je dit extra nauwkeurig bijhoudt en splits zakelijk van privé. Wanneer je meer kasgeld uitgeeft dan je binnenkrijgt of uit de geldautomaat haalt, krijg je te maken met een negatief kassaldo. De Belastingdienst kan dan wantrouwend worden en je verdenken van het ontvangen van opbrengsten die je niet boekt.

Omdat er aan het eind van het jaar (o.a. voor de belastingaangifte) een jaarrekening moet komen is het handig om de kosten per uitgave op te splitsen in bijvoorbeeld inkopen, huisvestingskosten, autokosten etc. Dit gebeurt in de boekhouding. Natuurlijk kun je deze uitbesteden, maar de huidige boekhoudpakketten zijn zo gebruiksvriendelijk dat het voeren van de basisboekhouding een stuk makkelijker geworden is. Jouw accountant helpt je hier graag bij. Meestal heeft hij een vast online boekhoudpakket, waarbij hij ook met je mee kan kijken in jouw administratie.

Door de boekhouding regelmatig (bijvoorbeeld wekelijks) bij te houden, hoef je niet aan het einde van het kwartaal opeens urenlang te boeken, en heb je ook tussentijds overzicht. Daardoor kun je goed zien of je bedrijf ook financieel loopt zoals je had gepland. Ook kun je de betalingen van klanten beter in de gaten houden en indien nodig tijdig aan de bel trekken wanneer een klant niet volgens afspraak betaalt.

BELASTING EENMANSZAAK EN VOF

Meestal start je als eenmanszaak of met andere ondernemers (of je partner) samen in een vof (vennootschap onder firma). Het starten met een BV heeft fiscaal alleen zin bij hele hoge winsten.

Het gevolg van de eenmanszaak of vof is dat je zelf over de winst belasting moet betalen en zorgpremie moet afdragen. Je bent verplicht voor 1 mei van het opvolgende jaar een aangifte winstbelasting in te dienen. Wanneer je jouw accountant de aangifte laat doen, is de termijn veel langer.

TIP

Door het goed inschatten van je inkomsten en het indien nodig aanpassen van de voorlopige belastingaanslag, kun je gedurende het jaar de belasting in maandelijkse termijnen betalen en kom je niet na afloop van het jaar voor verassingen te staan. Indien je gedurende het jaar te weinig belasting betaalt, dan kan het zijn dat je bij de definitieve aanslag belastingrente (4 %) moet betalen.

Voor degenen die door de Belastingdienst voor de inkomstenbelasting als ondernemer worden aangemerkt, zijn er diverse faciliteiten die de af te dragen belasting flink kunnen verminderen. Het hebben van een btw-nummer zegt nog niets over het krijgen van ondernemersfaciliteiten. De voornaamste eis is dat je per jaar minimaal 1225 uur besteedt aan je onderneming en nog geen AOW ontvangt. Wanneer je in de tweede helft van een jaar start is deze urennorm vaak moeilijk te realiseren.

TIP

Houd de uren die je aan je onderneming besteedt goed bij. Dit betreft niet alleen uren die je aan klanten besteedt, maar ook aan het voeren van de boekhouding, het bezoeken van potentiële klanten, enzovoort.

Enkele faciliteiten zijn:

- Mkb-winstvrijstelling (14% van de winst)
- Zelfstandigenaftrek (in 2019 € 7280, wordt komende jaren verlaagd)
- Startersaftrek (Eerste 3 jaar: € 2.123 per jaar)

- Meewerkaftrek (als partner meewerkt in bedrijf)
- Investeringsaftrek (voor bepaalde grote aankopen)
- Aftrek voor speur en ontwikkelingswerk (specifiek)
- Investerings willekeurig afschrijven (starten, milieumiddelen)

AUTO EN ANDERE BEPERKT AFTREKBARE KOSTEN

Er zijn ook kosten die niet of gedeeltelijk aftrekbaar zijn. Wanneer je een auto voor rekening van je onderneming rijdt en je gebruikt deze ook privé, dan is een percentage van de nieuwwaarde, of bij oudere auto's de dagwaarde, niet aftrekbaar. Je kunt er ook voor kiezen om met de privéauto voor de zaak te rijden. Je mag dan € 0,19 per km van de winst aftrekken. In dit bedrag zitten alle kosten die je maakt met je auto.

Zakelijke kosten van eten, drinken, representatie, congressen etc. zijn beperkt aftrekbaar; op de website van de Belastingdienst vind je het '*Overzicht mogelijk aftrekbare zakelijke kosten*'⁵. Werkkleding is alleen aftrekbaar als er een voldoende groot logo op staat.

Enkele voorbeelden van zaken die niet aftrekbaar zijn: boetes, het in de woning werken, telefoonaansluiting in de woning, kleding en verzorging (kapper etc.).

BEDRIJFSRUIMTE

Wanneer de activiteiten vanuit een apart gehuurd of gekocht pand plaatsvinden zijn de kosten (m.u.v. evt. privégebruik) aftrekbaar van de winst. Wanneer het een onderdeel van of bij de woning is, zijn er extra eisen voor aftrekbaarheid:

- Zelfstandige ruimte
- Eigen ingang en eigen sanitair
- Eigen meters voor energie en water

JAARREKENING EN BELASTING BIJ DE BV (BESLOTEN VENNOOTSCHAP)

Voor een BV (en evt. NV) heeft de wetgever verslaggevingsregels verplicht gesteld. Ook moet de jaarrekening van de BV op tijd elektronisch bij de Kamer van Koophandel worden gepubliceerd. Afhankelijk van de grootte van een onderneming (balanstotaal, omzet en aantal personeelsleden) zijn de verplichtingen uitgebreider en moet er meer worden gepubliceerd. Bij middelgrote en grote ondernemingen moet er ook een accountantscontrole plaatsvinden.

⁵ Ga naar: <https://belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/werk-en-inkomen/content/aftek-zakelijke-kosten>

Voor de vennootschapsbelasting is de BV een aparte belastingplichtige die ook één keer per jaar aangifte moet doen. Veel van de hierboven behandelde aftrekposten voor ondernemers (m.u.v. investeringsaftrek) zijn bij de BV niet van toepassing. Over de winst tot € 200.000 moet 19% belasting worden betaald en daarboven 25% (cijfers 2019).

Wanneer de ondernemer echter geld uit de BV wil opnemen moet hij dit als salaris uitbetalen of als dividend uitkeren. In dat laatste geval betaalt de persoon die dividend ontvangt nog eens 25 % extra belasting. De belastingdienst let er streng op dat een BV haar directeur ook genoeg salaris betaalt (minimaal € 45.000 per jaar en minstens zo veel salaris als de meestverdienende werknemer).

3 HET BUSINESSPLAN

Dit hoofdstuk bespreekt de basis van de cijferopstellingen die bij de start van een onderneming moeten worden gemaakt. Hoeveel geld heb ik nodig en hoe kom ik aan geld? Is mijn onderneming wel rendabel? Haal ik echt de geplande omzet?

In dit hoofdstuk:

- Waar moet ik aan denken bij investeringen?
- Hoe kan ik aan kredieten komen?
- Wat komt er bij een exploitatiebegroting kijken?

Wanneer je weinig investeringen hoeft te doen en gelijk volop aan de slag kan als zzp'er, is dit hoofdstuk van minder belang. Maar als de investeringen groter zijn en het ondernemen onzekerder, is het verstandig om een businessplan op te stellen. Wanneer je geld moet lenen, zal vaak als eerste om zo'n plan worden gevraagd.

HET INVESTERINGSPLAN

Een onderneming begint met investeringen en werkkapitaal (voorraden, vorderingen). De omvang en het verloop is per soort onderneming verschillend. Zo kan het zijn dat voorraad en vorderingen op klanten (debiteuren) een vrijwel constant bedrag zijn. Maar het kan ook zijn dat je te maken hebt met seizoensinvloeden. Zo zal een modewinkel aan het begin van het seizoen de grootste inkoop doen en daalt de voorraad tijdens de winter of de zomer. Bij investeringen kun je denken aan;

- Goodwill bij overname van een bestaand goedlopend bedrijf
- Aankoop of verbouwing van een bedrijfspand
- Vervoermiddel (tenzij de huidige privéauto volstaat)
- Inventarissen, machines, kassa, betaalautomaat en hulpmaterialen
- Debiteuren (bij leveringen aan bedrijven zal de rekening pas na enige tijd worden betaald)
- Mogelijke aanloopverliezen indien je de eerste maanden nog niet de volledige omzet behaalt
- Kosten voor evt. vergunningen en evt. eisen aan bijvoorbeeld brandveiligheid
- Btw op investeringen en voorraad; deze krijg je pas bij de eerste aangifte terug en dat kan zelfs tot 4 maanden duren

TIP

Maak goede afspraken met jouw klanten over de goedkeuring van rekeningen en de betaaltermijn. Vermeld deze ook duidelijk op je rekeningen.

Over het algemeen geldt dat investeringen waar je lang mee doet ook met langlopend geld (eigen geld of leningen) worden gefinancierd. Kortlopende investeringen zoals een wisselende voorraad of de btw zijn het beste met kortlopend geld (rekening courant) te financieren. Enkele financieringsmogelijkheden zijn:

- Eigen geld, achtergestelde leningen van ouders, etc. (er zal vrijwel altijd eigen inbreng nodig zijn om financieringen van derden te krijgen)
- Borgstellingskredieten van de overheid (www.rvo.nl), deze zijn achtergesteld en helpen om leningen bij banken en anderen af te sluiten
- Leningen bij banken en andere kredietinstellingen zoals bijvoorbeeld credits.nl, swishfund.nl, etc.
- Crowdfunding via een platform
- Leasing van bijvoorbeeld een auto, kassa of computersysteem
- Leveranciers; ook hier zijn vaak afspraken mee te maken over betaling van rekeningen en een leverancierskrediet

DE EXPLOITATIEBEGROTING

De kern van het businessplan is om na te gaan of de onderneming binnen afzienbare tijd voldoende rendabel is om aan alle verplichtingen te voldoen en je jouw privé-uitgaven en belastingen kunt betalen. De kern van de exploitatiebegroting is de inschatting van de omzet. Op het moment dat een bestaande onderneming wordt overgenomen of voortgezet, is de inschatting makkelijker dan wanneer je zelf een bedrijf van begin af aan opzet. Waarom komen klanten nou juist naar jou toe? Hoeveel klanten komen er en wat besteden ze?

TIP

Wanneer je aan particulieren gaat leveren (bijvoorbeeld een winkel) kun je op cbs.nl allerlei kengetallen vinden over bestedingen etc.

Wanneer de omzet ingeschat is, zijn de kosten vaak een afgeleide hiervan. Denk hiervoor bijvoorbeeld aan:

- Inkopen, inclusief verlies door onverkoopbaarheid
- Kosten website en evt. webshop
- Personeelskosten; boven het brutoloon komen al gauw 50% extra kosten
- Afschrijvingen van investeringen (vaak nodig om leningen af te lossen)
- Kosten vervoermiddelen
- Huisvestingskosten
- Algemene kosten, zoals verzekeringen, de jaarrekening en aangifte
- Rentekosten

TIP

Laat een deskundige, zoals een accountant, kritisch naar jouw businessplan kijken. Het wordt er altijd beter van.

4 DE AVG EN PRIVACY

Privacy speelt een steeds belangrijkere rol in Nederland. Gegevens van personen mogen niet zomaar worden verzameld en bewaard. Ook het verliezen van gegevens kan gevolgen hebben.

In dit hoofdstuk:

- Wat zijn persoonsgegevens?
- Wanneer mag ik deze bewaren?
- Hoelang mag ik deze bewaren?
- Wat als ik gegevens kwijtraak of mijn website wordt gehackt?
- Mag ik nieuwsbrieven sturen naar (potentiële) klanten?

Sinds mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) van toepassing. Deze verordening heeft grote invloed op de persoonlijke gegevens die een onderneming mag verzamelen en/of bewaren.

WAT ZIJN PERSOONSgegevens?

Alle informatie die een nog levende privépersoon kan identificeren valt onder persoonsgegevens. Dus bijvoorbeeld naam/adres, naam/telefoonnummer of naam/bsn nummer, maar ook telefoonnummer/postcode huisnummer. Gegevens van overleden personen en bedrijven vallen er niet onder. Maar wel de naam en het telefoonnummer of e-mailadres van een contactpersoon bij een bedrijf. Er zijn extra regels voor bijzondere persoonsgegevens, zoals geloof of een strafrechtelijk verleden.

Een privépersoon mag voor zichzelf wel adressen verzamelen of een verjaardagskalender maken.

WANNEER MAG JE PERSOONSgegevens BEWAREN?

Hier moet steeds een geldige reden voor zijn. In de wet zijn er 6 opgenomen, enkele voorbeelden zijn:

- Toestemming van de betrokken persoon
- Wettelijke plicht, bijvoorbeeld de gegevens van een personeelslid die nodig zijn voor de loonadministratie, of de gegevens van een huurder van een auto

- Nodig voor een overeenkomst; indien je een overeenkomst sluit met een particulier zullen zijn/haar gegevens in de overeenkomst komen te staan en mogelijk stuur je een rekening.

HOE LANG MAG IK DE PERSOONSGEGEVENS BEWAREN?

Je mag de gegevens niet langer bewaren dan strikt noodzakelijk. Zo moet je de sollicitatiegegevens van een potentiële werknemer direct na de aannameprocedure verwijderen. Soms heb je een wettelijke plicht om gegevens langer te bewaren, bijvoorbeeld meestal 7 jaar voor de Belastingdienst (hierop zijn uitzonderingen).

MIJN WEBSITE/WEBSHOP IS GEHACKT

Op het moment dat je persoonsgegevens kwijtraakt, is er sprake van een datalek. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren doordat je bent gehackt, of er is een klantenlijst met particuliere klanten in de prullenbak beland, of er is een laptop met persoonsgegevens uit je auto gestolen. In veel gevallen moet je dit datalek bij de Autoriteit Persoonsgegevens⁶ melden. Zij kunnen nagaan of je nalatig bent geweest en kunnen eventueel een boete opleggen.

TIP

Laat je website en eventuele webshop door een professional bouwen. De boete bij een datalek en de publiciteit hierover kunnen veel duurder zijn dan de kosten die je kwijt bent aan de professional.

MAG IK NIEUWSBRIEVEN VERSTUREN?

Het versturen van nieuwsbrieven is geregeld in de telecommunicatiewet en kent eigenlijk twee groepen.

Bestaande klanten: hier mag je nieuwsbrieven met vergelijkbare producten naar sturen of mailen. Klanten moeten zich wel eenvoudig kunnen afmelden.

Nieuwe klanten: van een nieuwe klant heb je uitdrukkelijk toestemming nodig als je diegene een nieuwsbrief wilt sturen. Ook de nieuwe klant moet zich eenvoudig kunnen afmelden. Een manier om de toestemming te krijgen is bijvoorbeeld door op je website een aanmeldknop 'Nieuwsbrief' te plaatsen, waarmee de klant expliciet aangeeft dat hij of zij de nieuwsbrief wil ontvangen.

⁶ Ga naar: <https://datalekken.autoriteitpersoonsgegevens.nl/actionpage?0>

5 DIVERSE ANDERE ONDERWERPEN

Je hebt je ingeschreven als ondernemer bij de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst, je hebt een goed bedrijfsidee en je weet hoe je je (btw-)administratie bij moet houden. Maar hoe zit het precies als je personeel wilt inhuren? Of wat als je een vergunning moet aanvragen voor een van je zakelijke activiteiten? En zijn verzekeringen verplicht?

In dit hoofdstuk:

- Personeel
- Vergunningen
- Subsidies
- Verzekeringen
- Intellectueel eigendom
- Overnemen van een bedrijf

PERSONEEL

Het is goed mogelijk dat je meteen personeel nodig hebt voor je bedrijf. Of wellicht overweeg je op een later tijdstip personeel aan te nemen. Personeel werkt altijd op basis van een arbeidsovereenkomst.

Let op:

Datgene wat niet goed geregeld is in de arbeidsovereenkomst wordt door een rechter vrijwel altijd ten gunste van de werknemer uitgelegd.

Veel branches hebben een eigen CAO, waar je als je in de desbetreffende branche actief bent, verplicht aan mee moet doen. Dit kan invloed hebben op bijvoorbeeld minimumsalarissen, verlof en pensioenfondsen. Besef dat je door het aannemen van personeel verplichtingen aangaat.

Het kan in bepaalde gevallen aantrekkelijk zijn om met een “zelfstandige zonder personeel” (zzp) te werken. U betaalt een bedrag per uur en heeft verder geen verplichtingen. Het is in dat geval wel belangrijk dat die zzp'er ook echt functioneert als zzp'er en er geen sprake is van zogenoemde schijnzelfstandigheid. De wetge-

ving hierover is nog steeds in ontwikkeling, maar wanneer er sprake is van misbruik kan dat enorme financiële consequenties voor jou als werkgever hebben.

Soms kan het inhuren via een uitzendbureau uitkomst bieden, vooral voor part-time krachten. De prijs per uur zal iets hoger liggen, maar je hoeft geen loonadministratie bij te houden en je hebt dan ook geen extra verzekeringen nodig.

TIP

Vraag altijd om deskundig advies voordat je personeel aanneemt, een zzp'er voor je laat werken of gebruik gaat maken van een uitzendbureau.

VERGUNNINGEN

Voor veel ondernemersactiviteiten is een vergunning nodig. Dat begint al wanneer je een bedrijfsruimte overweegt. Past dit in het bestemmingsplan? Daarnaast zijn er voor allerlei branches vergunningen vereist, zoals bij horeca- en transportondernemingen. Ook kunnen er bijzondere vergunningen nodig zijn i.v.m. milieu en veiligheid. Daarnaast kunnen er erkenningen nodig zijn zoals een RDW-erkenning voor APK-autokeuringen.

TIP

Ga voordat je investeert na of je vergunningen nodig hebt en wat dit betekent. Als er bijvoorbeeld een bestaande vergunning is, kun je dan daarmee werken of moet je een nieuwe vergunning aanvragen? De Kamer van Koophandel en de gemeente waarin jouw bedrijf actief is kunnen je meer informatie geven over benodigde vergunningen.

SUBSIDIES

Voor allerlei investeringen en activiteiten stellen de overheid en andere instanties subsidies ter beschikking. Enkele voorbeelden zijn subsidies voor speur- en ontwikkelingswerk, onderwijs, energiemaatregelen, internationale samenwerking, innovatie etc.

Vrijwel alle subsidies moeten vooraf worden aangevraagd. Er zijn diverse organisaties in de markt die subsidies voor je willen aanvragen en daarvoor een behoorlijk percentage van de subsidie als beloning krijgen.

TIP

Ga voordat je investeert of nieuwe activiteiten opstart op tijd na of je hiervoor subsidies kunt krijgen.

VERZEKERINGEN

Elk bedrijf heeft verzekeringen nodig. De basis bestaat meestal uit een aansprakelijkheidsverzekering en een rechtsbijstandsverzekering. Daarnaast kan het nodig zijn om verzekeringen af te sluiten voor bijvoorbeeld jouw bedrijfspand, inventarissen, voorraden etc. Wanneer er personeel in dienst is, komen er naast de wettelijke verzekeringen nog extra polissen bij zoals een ziekteverzekering, ongevallenverzekering, etc. Daarnaast hebben veel ondernemers ook extra ondernemersverzekering tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid.

INTELLECTUEEL EIGENDOM

Wanneer je zelf producten, diensten of methodes bedenkt, wil je niet dat een ander bedrijf dit zomaar kopieert. Als jouw product echt uniek is, kun je soms een zogenoemd patent aanvragen. Daarnaast is het ook verstandig om jouw merknaam en/of logo in Nederland of internationaal vast te laten leggen.

HET OVERNEMEN VAN EEN BESTAAND BEDRIJF

Het lijkt eenvoudig om een bestaand bedrijf over te nemen. In de praktijk blijkt echter dat er regelmatig verschillende verwachtingen tussen koper en verkoper bestaan, wat tot meningsverschillen en zelfs rechtszaken kan leiden. Wat bijvoorbeeld niet iedereen weet is dat je in principe alle werknemers en hun in de jaren opgebouwde rechten moet overnemen. Ook voor overnames ben je aan het juiste adres bij accountants.

DEEL 2

WAT KAN DE ACCOUNTANT VOOR JOU BETEKENEN?

EEN ACCOUNTANT IS EEN VEELZIJDIGE PROFESSIONELE GESPREKSPARTNER, DIE JOU ALS STARTER KAN BIJSTAAN IN BIJNA ALLE ASPECTEN VAN JOUW ONDERNEMING. DEEL 2 VAN DIT BOEKJE LEGT UIT WAT EEN ACCOUNTANT IS EN WAT EEN ACCOUNTANT VOOR JOU KAN BETEKENEN.

6 WAT IS EEN ACCOUNTANT, WAAROM HUUR JE DIE IN?

Iedereen kent de term ‘accountant’, maar wat is nou het verschil met bijvoorbeeld een boekhouder? En waarvoor kun je een accountant allemaal inhuren?

In dit hoofdstuk:

- Aanbieders van diensten
- Wat is een accountant?
- Waarom een accountant?

AANBIEDERS VAN DIENSTEN

Nederland heeft een flink gevarieerde groep aanbieders van administratieve- en adviesdiensten aan ondernemers. Naast accountants zijn er bijvoorbeeld administratiekantoren, boekhoudbureaus, avond-boekhouders, bedrijfsadviseurs, trainers, coaches, etc. De oorzaak hiervan is dat, anders dan in sommige andere Europese landen, iedereen in Nederland diensten mag aanbieden op administratief en fiscaal gebied zonder eisen aan opleiding of een wettelijke erkenning. Alleen de zogenoemde wettelijke controle van middelgrote en grote bedrijven is voorbehouden aan accountants alleen.

WAT IS EEN ACCOUNTANT?

In Nederland kennen we twee groepen accountants, die allemaal verplicht ingeschreven staan bij de NBA. We kennen de Accountant-Administratieconsulent (AA) en de Registeraccountant (RA). Binnen het mkb hebben ze dezelfde bevoegdheden. Beiden hebben een uitgebreide theoretische opleiding in combinatie met een praktijkstage genoten. Door hun wettelijke status moeten accountants aan een groot aantal verplichtingen voldoen:

- Jaarlijkse nascholing
- Regelmatige toetsing van dossiers en kwaliteitssysteem
- Afsluiten van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering, zodat eventuele fouten afgedekt zijn
- Waarneming, zodat bij ernstige ziekte een andere accountant de klanten kan helpen

- Tuchtrect; er zijn buiten de NBA diverse instanties zoals de Accountantskamer (rechtbank Zwolle) die een accountant die toch de fout ingaat sancties kunnen opleggen

Daarnaast moet een accountant zich aan specifieke wet- en regelgeving houden, waaronder gedrags- en beroepsregels. Zo moet de accountant zich houden aan de volgende fundamentele principes ofwel kernwaarden:

- Professionaliteit
- Integriteit
- Objectiviteit
- Vakbekwaamheid en zorgvuldigheid
- Vertrouwelijkheid

TIP

Wil je zeker weten dat je met een accountant van doen hebt? Zoek hem of haar dan op in het register: www.nba.nl/register

WAAROM EEN ACCOUNTANT?

De basis van het accountantsberoep ligt in het publiek belang. Voor het mkb houdt dat in dat de accountant enerzijds de belangen van de klant behartigt, maar anderzijds ook het publiek belang niet schaadt. Zo wil een accountant niet betrokken zijn bij onjuiste informatie die aan derden wordt verstrekt.

Voor jou als starter heeft dat als voordeel dat partijen zoals banken, andere financiers en de Belastingdienst weten dat wanneer een jaaropgave of document van een accountant komt, of dat een accountant heeft meegekeken, dit stuk betrouwbaar is. Dit vergroot uw kansen op financiering en vermindert uw risico op problemen met de Belastingdienst.

Door hun gedegen opleiding en brede praktijkervaring weten accountants heel veel over alle verschillende aspecten van het ondernemerschap. Daarom is een accountant voor vele ondernemers een uitstekende en betrouwbare kennispartner, die hen regelmatig bijstaat bij belangrijke bedrijfsbeslissingen.

7 DE ACCOUNTANT IN DE PRAKTIJK

Een accountant kan je bij allerlei zaken helpen. Hieronder bespreken we er een paar, zodat je een beeld hebt van de relatie tussen de accountant en een ondernemer. Deze lijst is niet volledig: je kunt elke ondernemersvraag aan je accountant stellen. Wanneer deze jou niet zelf kan helpen, verwijst hij of zij je door naar een betrouwbare specialist.

Een selectie van zaken waarmee ondernemers bij hun accountant terecht kunnen:

- Boekhouding
- Fiscale aangiften
- Samenstellen jaarrekening
- Financiering
- BV of eenmanszaak
- Privéaangelegenheden
- Personeel
- Subsidies en andere stimuleringsmaatregelen
- Accountantsverklaringen bij financiële stukken
- Groeistrategie onderneming

REGELMATIG CONTACT

De accountant is er niet alleen voor de jaarlijkse verplichtingen, maar ondersteunt je ook door het jaar heen. Door regelmatig contact met jou te hebben, weet de accountant grotendeels waar je behoefte aan hebt en kan hij jou actief adviseren bij jouw bedrijfsvoering en actuele ontwikkelingen. In de praktijk bespreekt de ondernemer vaak allerlei zakelijke- en privéaangelegenheden met zijn of haar accountant.

BOEKHOUDING

Omdat (online) boekhoudpakketten steeds eenvoudiger worden, houden steeds meer ondernemers zelf hun boekhouding bij. Ze ontdekken vaak dat een boekhouding niet alleen een verplichting is, maar ook belangrijke businessinformatie oplevert. Zo kan bijvoorbeeld ook bij kleinere winkels de voorraad eenvoudig wor-

den bijgehouden, of kan een up-to-date boekhouding automatisch een signaal geven als een klant niet op tijd betaalt. Ook is de omzet goed te volgen en wordt duidelijk of fiscaal sturende maaregelen zinvol zijn (investeringen of extra pensioenstorting).

Naarmate een bedrijf groeit of verandert, veranderen vaak ook de eisen aan een administratie. Deze wordt complexer en steeds meer koppelingen komen in beeld. Soms besteedt de ondernemer de eerste tijd zijn boekhouding uit, of is er een mengvorm waarbij de klant een gedeelte boekt en de accountant de ander, zoals loonkosten, afschrijvingen, etc. In welke situatie dan ook kan je accountant jou adviseren over de wijze van boekhouden en het meest geschikte boekhoudpakket.

FISCALE AANGIFTEN

Iedere ondernemer moet belastingaangiften doen. Bij een eenmanszaak of vof is dat de aangifte winstbelasting en bij de BV de aangifte vennootschapsbelasting. Deze aangiften zijn niet alleen complex, maar de regels veranderen ook nog elk jaar. Een accountant kan jou helpen bij het toepassen van fiscale aftrekposten en je bijvoorbeeld adviseren om een investering juist in het ene en niet in het andere jaar te doen. Hij of zij heeft inzicht in welke kosten al dan niet aftrekbaar zijn.

Ook de btw-aangifte kan vragen oproepen. Welk tarief is van toepassing? Kan ik buitenlandse btw terugvragen en hoe corrigeer ik privégebruik van mijn auto of andere zaken in mijn aangifte? Ook hierbij is de accountant de perfecte sparring-partner.

JAARREKENING

Een BV moet verplicht een jaarrekening opstellen. Maar ook financiers zoals banken vragen vaak een jaarrekening op, ook bij een eenmanszaak. Ondanks dat een jaarrekening van een eenmanszaak niet wettelijk voorgeschreven is, zijn er toch algemene normen om de vergelijkbaarheid te bevorderen.

Het opstellen van een jaarrekening is een van de specialismes van een accountant. Hij bekijkt jouw administratie kritisch om mogelijke fouten eruit te filteren. Ook kan hij aanvullende informatie opvragen over investeringen, voorraden, slecht betalende debiteuren, etc. Kortom, de accountant voegt toegevoegde waarde toe aan uw jaarrekening.

FINANCIERING

Waar in het verleden het verkrijgen van een financiering een kwestie van een aanvraag bij een bank was, is dit tegenwoordig veel complexer. Je hebt in hoofdstuk 3 enkele financieringsmogelijkheden kunnen lezen. Het is niet verstandig om zomaar bij een of meerdere financiers aan te kloppen, omdat een financier vaak een specifieke doelgroep en specifieke producten heeft.

Bij een grotere financieringsaanvraag kan het handig zijn om het bedrag in moten te hakken en de deelfinancieringen bij verschillende aanbieders aan te vragen. De accountant is de partner bij uitstek om jou bij de aanvragen te begeleiden en je bij besprekingen met een bank of andere financier te ondersteunen.

BV OF EENMANSZAAK

Je kunt een onderneming in allerlei rechtsvormen runnen. Het eenvoudigst is natuurlijk de eenmanszaak, maar binnen het kleinere mkb zie je ook veel vof's. Een vof is een vennootschap waarin twee zakenpartners (of privépartners) samenwerken en winst en kosten delen. Ze zijn beiden aansprakelijk voor de schulden van de vof.

Het gebeurt ook dat een familielid of andere relatie geld aan de ondernemer wil lenen en daarvoor een stukje van de winst wil ontvangen. Dan komt de commanditaire vennootschap (CV) in beeld. De geldschieter heet in die gevallen een 'commanditaire vennoot', die niet aansprakelijk is voor de schulden van de CV. De aansprakelijkheid ligt bij de ondernemer, die beherend vennoot is.

Daarnaast kennen we de BV, die als aparte rechtspersoon opereert. De aandeelhouders van de BV kunnen in principe alleen hun inleg en opgepotte winsten kwijtraken. In de praktijk valt dat voor de ondernemer/aandeelhouder tegen. Bij een financieringsaanvraag verlangt een bank vaak dat de ondernemer ook privé ondertekent en dus aansprakelijk is. Wanneer een BV failliet gaat kijken én de curator én de Belastingdienst kritisch of het faillissement niet de schuld van de ondernemer zelf is. Wanneer men van mening is dat het faillissement verwijtbaar is, wordt je als ondernemer alsnog privé aangesproken.

Kortom, het kiezen van een rechtsvorm is maatwerk en kan gedurende de rit wijzigen. Hierbij spelen ook fiscale motieven een rol. De BV lijkt fiscaal aantrekkelijk, maar heeft weinig extra aftrekposten. Een eenmanszaak kun je op een later tijdstip eenvoudig in een of meer BV's omzetten. Het kan daarom lonen om al vroeg een accountant bij je onderneming te betrekken, zodat deze je vanaf het begin kan adviseren.

PRIVÉAANGELEGENHEDEN

Het hebben van een onderneming heeft niet alleen invloed op “het werk”, maar ook op je privésituatie. Ook bij een BV is een directeur-eigenaar, geen werknemer zoals anderen. Wanneer je als directeur-eigenaar privé een hypotheek aanvraagt of verlengt, volstaat een loonstrookje niet meer en moet je meer gegevens overleggen om financiering te krijgen.

Direct bij de start van een onderneming is het verstandig stil te staan bij verzekeringen die het risico van ondernemen enigszins afdekken. Zo is een arbeidsongeschiktheidsverzekering onontbeerlijk. Daarnaast moet je er rekening mee houden dat je geen automatische pensioenopbouw hebt. Op pensioenleeftijd alleen een AOW-uitkering ontvangen is geen aantrekkelijk vooruitzicht. In het verleden werd vaak verwacht dat de onderneming te zijner tijd zou worden verkocht en dat daar het pensioen uit zou komen. In de praktijk valt dit vaak erg tegen. Gelukkig zijn er prima mogelijkheden, binnen en buiten de onderneming, om al vroeg aan je pensioen te werken.

Omdat een ondernemer vaak privé aansprakelijk is, kan het de voorkeur hebben om partnerovereenkomsten, huwelijkse voorwaarden en/of testamenten aan te passen. Ook wanneer een bedrijfsoverdracht binnen de familie op stapel staat, moet dat in de privé sfeer goed worden geregeld.

Voor al deze privé zaken is ook de accountant jouw aanspreekpunt en adviseur. In bepaalde gevallen zoals testamenten zal hij je doorverwijzen naar een notaris, maar wel met jou meedenken.

PERSONEEL

Het aannemen van personeel is geen sinecure. Er komt heel wat bij kijken. Wat kost een personeelslid je echt? Waar kan de werknemer aanspraak op maken? De meeste mkb-bedrijven besteden de loonadministratie uit, omdat het te complex is om dit zelf te doen. Een accountant houdt niet alleen de loonadministratie bij, maar adviseert je ook over de bijkomende zaken. En daar horen vaak ook kortingen op de loonkosten bij. En stel dat je van plan bent om met zzp'ers te werken, dan kan de accountant beoordelen of je risico's loopt op naheffingen.

SUBSIDIES EN ANDERE STIMULERINGSMAATREGELEN

In Nederland zijn er allerlei subsidies en tegemoetkomingen beschikbaar, waarvan voorwaarden verbonden zijn die regelmatig wijzigen. Kern is vaak dat je de

subsidie van tevoren moet aanvragen en dat je soms een speciale administratie nodig hebt. De accountant weet de toepasselijke regelingen voor je te vinden en helpt je met het aanvragen en de uitbetaling.

ACCOUNTANTSVERKLARINGEN

Bij bepaalde subsidies, maar ook bij het detacheren van personeel of het aanvragen van een vergunning voor een transportbedrijf, wordt regelmatig een accountantsverklaring vereist. Partijen willen een accountantsverklaring, omdat de accountant een functie in het publiek belang heeft, waardoor de informatie die de accountant aanlevert als betrouwbaar wordt gezien. Het is dan handig als de accountant toch al jouw adviseur is.

GROEISTRATEGIE

Een onderneming opereert niet steeds in hetzelfde tempo, maar is bijna altijd in beweging. Kort gezegd: groei of krimp. Groei betekent vaak uitbreidingsplannen en dat brengt risico's mee op het gebied van bestuurbaarheid. Vaak komt er dan meer indirect personeel in dienst en ontstaat er zogenoemde overhead. Wanneer het vervolgens een tijdlang minder gaat, is een zware overhead ineens een blok aan het been.

Wanneer het goed gaat met de onderneming, kan het aantrekkelijk lijken om geld over te hevelen naar privé. Maar kan dat zomaar? Bij de BV is het zo dat er om dividend uit te keren zowel een 'balanstest' als een 'uitkeringstest' moet plaatsvinden. Het niet goed uitvoeren van deze tests, maakt de bestuurder aansprakelijk als de BV vervolgens haar schulden niet kan betalen.

Wanneer het minder gaat met een bedrijf ben je soms genooddaakt om op zoek te gaan naar alternatieven en/of de onderneming aan te passen. Zijn er opties om de onderneming weer gezond te krijgen? Is een reorganisatie onvermijdelijk of moet er met de schuldeisers worden onderhandeld? Is het bedrijf nog te verkopen?

In al deze situaties is de accountant jouw gesprekspartner en coach. Hij of zij zal je eerlijk wijzen op te nemen maatregelen, zowel in positieve als in negatieve zin. De accountant houdt steeds in de gaten of de bedrijfsstructuur nog past of dat je beter een andere bedrijfsvorm kunt kiezen. En hij of zij zal je eerlijk zeggen of er nog toekomst voor jouw onderneming is. Is een faillissement onafwendbaar, dan kan de accountant je ook daarin bijstaan. Een accountant zal er echter alles aan doen om de kans op een faillissement zo klein mogelijk te maken.

Nederland rekt op zijn accountants.

Met de campagne '**Nederland rekt op zijn accountants.**' wil de NBA de belangrijke rol die accountants spelen in de samenleving zichtbaarder maken. Door het toevoegen van vertrouwen vormen accountants een belangrijke schakel in de economie; in welke rol dan ook.

De campagne toont gewone mensen die op het eerste gezicht niets met accountants van doen hebben. Samen met 17 miljoen Nederlanders profiteren zij indirect wél van het werk van accountants, door een goed functionerende economie.

Voor meer informatie, ga naar www.nba.nl/rekentop

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 020 301 03 01
E nba@nba.nl
I www.nba.nl